

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 1. An quidlibet possit elevari ad quodlibet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

qualitas creata, constituere Deum proximè activum formæ supernaturalis, seipso enim Deus essentialiter, est proximè potens, agendi supernaturalia.

RESPONDETUR. Aliqua sunt instrumenta ex indigentia Causæ, & hæc constituunt causam principalem proximè activam effectus; alia autem est causa instrumentalis, assumptibilis ex placito principalis, hæc non constituit causam principalem proximè potentem; & talis est illa qualitas, ut in simili etiam dicebamus de specie impressa Dei in prima parte.

OBJICITUR Quintò. Repugnat qualitas, quæ calor constituatur calefactivus; ergo & qualitas, quæ constituatur Deus, activus formæ supernaturalis.

RESPONDETUR. Transeat Totum: quia vi illius qualitatis, non Deus constitueretur activus, sed potius natura, quæ media illa qualitate, elevaretur. Quod attinet ad antecedens, si supponatur illa qualitas novum titulum asserens calori ad calefaciendum, certè non repugnabit; si supponatur dans illi ipsi virtutem, implicabit, quia jam illam habet; est enim calor, sibi jam calor. Ripalda autem dicit, posse calorem per aliam qualitatem reddi calefactivum immediate ac proximè: quia sic existat virtus alicujus causæ, constituens ipsam activam effectus, sufficit, quod causa non sit per essentiam proximè productiva effectus; hoc autem competit calori, cum possit abesse passum, quod calefaciat, ita tamen ut illa qualitas non sit calor, sed virtus destinata ad reddendum calefactivum calorem.

DIFFICULTAS III.

De Objecto & Subjecto Elevationis.

AGendo de Objecto Elevationis, de hoc quæretur: An ad quemcunque effectum producendum, possit elevari quælibet creatura, seu ut alii loquuntur: An quidlibet, elevari possit ad quodlibet; quæ phrasis à nulla schola admitti potest, ut sonat, nulla enim est, quæ non agnoscat repugnantiam aliquam, vi cuius, sequitur aliquid ab aliqua creatura fieri non posse. Et ita possibile est aliquid produci primò, & tamen repugnat aliquid elevari, ad seipsum producendum primò; possibilis item est actus vitalis, & tamen ad illum ponendum salva vitalitate & vitalitatis modo, non potest elevari v.g. lapis; usurpatur nihilominus prædicta locutio, quia ex usu sui, non plus importat, quam non repugnare, ut creatura assumatur ad id, cuius nec inchoatam quidem potentiare habet. Nominine autem subjecti elevationis, venit id, quod potest elevari.

Punctum Difficultatis 1.

An quidlibet possit elevari ad quodlibet?

DICENDUM est: Quod quidlibet possit elevari ad quodlibet, ad quod illud elevari non implicat. Addo, ad quod illud elevari non implicat, eo quod agnoscam aliqua jam tacta, & alibitagenda, ad quæ agenda, non potest elevatio extendi. Nec certè in hac propositione conclusionis ullus dissentit, sed tota erit difficultas de Minoribus, an ad hoc vel illud in particulari extendi possit elevatio: nihilominus Majorem probabimus, Minoris autem notitia, habebitur ex solutione objectionum.

PROBATUR Primò Conclusio. Id omne fieri potest à Deo, quod non implicat contradictionem, sed creaturam elevari ad quodlibet, ad quod elevari potest, non implicat contradictionem; quod ipsum probatur. Implicat contradictionem non posse elevari, ad quod posse elevari, non implicat contradictionem; ergo creaturam elevari ad quodlibet, ad quod elevari potest, non implicat contradictionem. Antecedens probatur, de illo, ad quod creatura potest elevari, verum esset dicere: Potest elevari, hoc enim ipsi termini conclusionis habent, verum etiam de eodem per te esset dicere: Non potest elevari, agnoscis enim in hoc implicationem: ergo implicat contradictionem, non posse elevari creaturam, ad quod posse elevari, non implicat contradictionem.

PROBATUR Secundò. Non implicat contradictionem, posse elevari ad id, quod ex suo genere continetur intra sphaeram activitatis rei, quæ elevatur: ergo etiam non implicat contradictionem, posse elevari ad id, ad quod elevari potest. Probatur Consequentia: quia non minus sphaera activitatis continet, tanquam aliquid ad se spectans, id quod ad suam sphaeram spectat, atque posse elevari, continet id, tanquam aliquid ad se spectans, respectu cuius potest elevari: ergo sicut non implicat contradictionem, posse elevari ad id, quod ex suo genere continetur intra sphaeram activitatis; ita non implicat contradictionem, elevari ad id, ad quod potest elevari.

PROBATUR Tertio. Si implicat contradictionem elevari quidlibet ad quodlibet, ad quod elevari potest, implicabit etiam elevari id, quod de facto elevatum est, v.g. intellectum elevari ad producendos actus supernaturales, sed implicat non posse elevari id, quod elevatum est, ergo etiam implicabit, non posse elevari quidlibet ad quodlibet, ad quod elevari potest. Sequela probatur. Si semel id, quod est possibile, implicat contradictionem, omne quod possibile est, implicat contradictionem; & ita si semel homo sit bos, omnis homo erit bos: Ergo

Ergo etiam si implicaret contradictionem quidlibet, ad quodlibet elevari, ad quod elevari potest, etiam id quod elevatum est, implicaret elevari. Antecedens & simul Consequens probatur; quando semel ratio aliqua communis in materia necessaria, non evincit aliquid, nec ratio particularis evincit: ita si ratio communis hominis non evincit vel semel rationale, nec particularis evincit; ergo si posse elevari quidlibet ad quodlibet, ad quod elevari potest, non evincet posse elevari; nec particulare posse elevari vel elevatum esse, evincet posse elevari.

Sed ad Minores explicandas accedendum, quod ut fiat

Obijciunt primò Amicus. Implicat assumi materiam ad informandum, modum ad sustentandum, actionem intrinsicè malam ad merendum; ergo & implicabit, assumi ad agendum, quod naturâ suâ activum non est.

RESPONDETUR. Argumentum non esse contrarios, quia conclusio non dicit irrefrictè, quidlibet posse elevari ad quodlibet, sed cum addito, ad quod elevari potest; quod autem ex natura sua activum non est, non est ex iis, quæ elevari possunt, si intelligas ly ex natura sua, hoc est excludendo etiam elevationem; attendendo tamen ad mentem argumenti, & ad decernendum de objectis, quæ ponit antecedens, suntque minores, ad quas reflectendum est, antecedens conceditur negata consequentia: quia in antecedenti est implicantia, nulla autem est implicantia, ut quod in ordine naturæ non est activum, in ordine supernaturæ agat, quæ enim in hoc implicantia. Et certè si materia prima assumeretur ad informandum, & esset illa subiectum primum, ut supponitur, & non esset subiectum primum, quia reciperetur in alio; esse enim informans, recipitur in informato; modus item sustentare non potest, quia sustentare pertinet ad subiectum primum: actio item intrinsicè mala, non potest esse meritoria, quia pro genere dicit meritum, actionem bonam. Cæterum per hoc non nego, quod actio intrinsicè mala, secundum suum esse positivum accepta, possit efficere & producere actionem, intrinsicè bonam; non nego item, quod materia assumi possit, ad producendam formam, etiam Spiritualem. Quod ipsum ulterius in hoc resolvitur; Principium hoc verum est; Impossibile est idem esse & non esse, hinc ea quæ perfici non possunt nisi ipsa Entitate, nec aliud sunt quam ipsa Entitas, si aliquid seipso non sit tale, nec divinitus erit tale; & ita sua entitate est aliquid subiectum, formæ sustentativum, aptum mereri &c. hinc si aliquid sua entitate non sit subiectum, nec divinitus erit, consequenter nec modus erit sustentativus; si aliquid sua entita-

te non sit forma, nec divinitus erit forma, adeoque nec materia poterit informare &c. hoc autem quod est productio alicujus, non est ipsamet Entitas agentis; hinc si competat alicui productio, cum cæteroqui non competierit, non erit mutatio in ipsamet entitate, adeoque nec erit falsificatio illius principii; Impossibile est idem esse & non esse; unde etiam quando id quod nihil efficit ad extra, naturaliter productivè, assumetur, ad aliquid producendum, manens in sua entitate, non reddetur, non manens in sua entitate, nec invehetur, ut id faciat sua entitate, quod non est sua entitas, sed mutatio tota erit ratione actionis & efficientiæ, quæ erit distincta ab ipsamet entitate, adeoque salva verificatione hujus principii. Impossibile est idem esse & non esse.

Obijciunt secundò idem. Omnis potentia debet habere aliquid specificativum, nullum autem posset assignari specificativum, si entia suapte naturâ non activa, assumi possint ad agendum, nisi ipsi effectus supernaturales, sed effectus supernaturales non possunt esse istud specificativum: quia aliàs illa potentia esset supernaturalis quoad essentiam, quia haberet sui specificativum supernaturale, eo modo ac habitus infusi supernaturales sunt.

RESPONDETUR. Hoc argumentum probare, quod intellectus in quantum elevabilis ad visionem beatam, sit in entitate supernaturalis, habet enim sui specificativum supernaturale, nec est ratio, cur, quia habet sui specificativum naturale, sit naturalis: & quia habet sui specificativum supernaturale, non sit supernaturalis. Directè autem ad argumentum potest dici; potentiam suapte sponte non activam, esse terminativè & connotativè supernaturalem, intrinsicè autem propter identificationem cum ipsamet entitate naturali, esse naturalem; hinc primario illa entitas specificabitur à connexione suorum prædicatorum.

Obijciunt tertio idem. Elevatio non ponit sed supponit potentiam elevabilem; ergo nisi ex se sit activa, non poterit ad agendum elevari.

RESPONDETUR. Nisi potentia aliqua ex se sit activa obedientialiter, non poterit ad agendum elevari; poterit tamen elevari, quamvis non sit similis in genere actionis naturalis productiva, consequenter nihil potest elevari, extra sphaeram activitatis potentie obedientialis, potest tamen elevari, extra sphaeram activitatis, potentie præcisè naturalis.

OBJICIUNTUR. Quædam ex Vasq. Primò. Hæc potentia & esset naturalis, quia identificata rei naturali; & supernaturalis, quia esset ad effectus supernaturales, non potest autem idem esse naturale & supernaturale.

*(I) 4

RE-

RESPONSUM supra illam, potentiam entitativè esse naturalem, terminativè supernaturalem. Retorqueri etiam potest argumentum, de intellectu elevato ad visionem.

SECUNDÒ. Potentia ista non est proportionata effectui; ergo illum producere non potest.

RESPONDETUR. Negando Consequentiam: quia non implicat contradictionem, à causa improporcionata, divinitus aliquid produci, sufficitque proportio non entitativa, sed ratione elevationis, quòd etiam contingit in intellectu elevato ad visionem; quæ elevatio, quamvis rem non immutet intrinsecè, immutat tamen extrinsecè: sicut quando Deus facit decretum, de cooperando potentia naturali, non immutat intrinsecè potentiam, & tamen constituit eam, proximè potentem operari.

TERTIÒ. Intellectus non potest elevari ad amandum; ergo nec aqua ad producendam gratiam.

RESPONDETUR. Intellectus in nostris principiis defacto amat, producitque amorem, quia est identificatus realiter cum voluntate; posito etiam quòd intellectus & voluntas sint potentia distinctæ realiter; antecedens si hoc sensu sumatur, quòd non possit elevari intellectus ad producendum actum, qui sit amor, quamvis non vitali modo productus, adeoque nec asserens denominationem amantis; fallum erit antecedens; quod si procedat antecedens, de amore vitaliter producto, verum erit antecedens, sed negatur Consequentia. Disparitas est, quia ad hoc ut actus amoris asserat denominationem amantis, & ut ponatur vitali modo, debet proficisci ab intrinseco; ab intrinseco autem tunc non procederet, quia ad similes in specie actus, non se exporrigit naturaliter intellectus; hinc tota illius vis ad causandum, haberetur nonnisi ex elevatione, adeoque nullo modo ab intrinseco, vel ut loquitur Arriaga, actum amoris productum ab intellectu, non allaturum denominationem amantis, quia hæc denominatio est concretum ex voluntate & amore: quia autem gratia non indiget produci vitali modo, nec ab intrinseco, hinc fit, ut illam ab aqua produci, non repugnet; ubi ut vides, productio amoris ab intellectu, non repugnat ex prædicato productionis, sed ex prædicato talis modi productionis, hoc est, vitalis modi, quem modum productionis, non determinat sibi gratia. Quod autem dicit Vasq. gratiam naturā suā non pendere ab aqua, consequenter nec posse facere Deum, ut ab eadem dependeat; id etiam non convincit: nam licet gratia non dependeat ab aqua exigitive, non enim exigit, ut ab aqua producatur, pendet tamen permissivè seu negativè, hoc est; non negat se posse ab illa produci; quod ipsum pendere permissivè ab aqua, est pendere ab aqua, secundum potentiam obedientialem spe-

etata, non verò ab eadem merè secundum esse & potentiam naturalem accepta; neque tamen gratia creabitur: quia ex dictis aliàs de educatione, inferri potest, illam educi è potentia obedientiali animæ.

OBJICIT Quintò Pontius. Si vera esset conclusio, sequitur quòd aqua possit producere calorem, quod non potest dici; quia aliàs aliqua entitas, haberet inditam virtutem destructivam sui ipsius, calor enim est destructivus frigoris, aquæ debiti.

RESPONDETUR. Si aqua habet vim receptivam qualitarum sui destructivarum, cur implicabit habere virtutem productivam qualitarum sibi contrariarum, idque nonnisi tunc, cum Deus vult extraordinariè operari, cum etiam jus altum in moralibus excedat & contraveniat juri basso; præcipuè verò, cum etiam habeat potentiam naturalem resistitivam illi calori, à se producto. Denique hæc propositio: Absurdum videtur, quòd aliqua entitas habeat virtutem destructivam sui ipsius, sonat, quòd non possit quicquam tanquam instrumentum obedientiale assumi, ad qualitatem contrariam sibi producendam, quod ipsum negatur, & probari debuit.

INSTAT Primò. Si haberet vim producendi obedientialiter calorem aqua, non posset convinci, quin connaturaliter concurrat ad ejus productionem, quando calefit aqua.

RESPONDETUR. Non concurret tunc ad productionem ejus caloris potentia obedientialis, quia ejus concursus supponit elevationem, sine ulla autem elevatione, fit illa calefactio; non concurret etiam effectivè, ipsa aqua, secundum vim præcisè naturalem, quia ille calor, non est bonum aquæ.

INSTAT Secundò. Sequeretur, si per potentiam obedientialem posset aqua producere calorem, quòd posset etiam naturaliter. Sequela probatur; ideo naturaliter producit frigus aqua, quia producit per virtutem innatam, & quia frigus non est altioris ordinis quàm aqua; sed etiam calor ille est producibilis ab aqua, nec est altioris ordinis, & produceretur, per virtutem innatam.

RESPONDETUR. Quando aqua obedientialiter producit calorem, producit per potentiam innatam, hoc est, identificatam sibi realiter, secundum id quod dicit in recto, sed non per innatam, hoc est, exigentem concursum sibi debitum, seu excludentem elevationem, ad illud autem solum est debitus alicui concursus, quod est, vel passio illius, vel ex principiis naturæ exigit illud, ordinaturque ad illud, calor autem nec est passio aquæ, nec ad illum producendum ordinatur aqua.

INSTAT Tertiò idem. Si fecisset Deus decretum de non concurrente cum aqua ad producendum frigus, sed nonnisi ad producendum calo-

calorem, vel tunc produceret naturaliter calorem, vel supernaturaliter; si naturaliter; ergo æquè petit aqua petit aqua producere calorem ac frigus; si supernaturaliter; ergo non ex eo dicenda est aqua, supernaturaliter producere calorem, quia Deus extraordinario concursu concurrat cum illa, quia illo decreto supposito, ordinariè concurreret cum aqua ad producendum calorem, & tamen nonnisi supernaturaliter illum produceret.

RESPONDETUR. In casu allato, non habituros nos fuisse fundamentum, an supernaturaliter tunc produceretur calor, jam enim non haberemus fundamentum indagandi debitam combinationem passionisque debitas aquæ, siquidem perpetuò produceret calorem; nihilominus aquæ, cujus nunc naturam novimus, esset supernaturalis, ut dicunt, quoad modum, producere illum calorem, supernaturalitate oriunda ex decreto, facto, contra inclinationem naturalem aquæ, adeoque simul applicante omnipotentiam, ad exhibendum concursum, contra naturalem aquæ exigentiam, licet non offerendo concursum simpliciter in entitate supernaturali quoad substantiam.

OBJICIT Sextò Pontius. Illi potentie obedientiali, & deberetur concursus Dei naturaliter, & non deberetur, deberetur quidem, quia esset potentia innata, non deberetur autem ex hypothefi.

RESPONDETUR. Invertendo argumentum de potentia obedientiali intellectus ad videndum Deum, & sicut quamvis illa potentia sit innata, hoc est, non distincta realiter, non sequitur tamen tunc exhiberi concursum nonnisi naturalis, sic nec aliàs sequetur. Sed de hoc infra.

OBJICIT Septimò. Tunc solum causa potest influere in effectum, quando in illo responderet aliqua specialis formalitas, ratione cujus, effectus postulat influxum talis causæ; sed in gratia respectu aquæ, nulla talis responderet formalitas.

RESPONDETUR. Negando Majorem. Si sit necesse ostendere saltem formalitatem communè, suffecerit ratio Entis, quæ longè aliter omnipotentia, aliter potentie obedientiali responderet: nam illi tanquam causæ primæ, nec indigenti conjunctione principii nobilioris, secus potentie obedientiali. Quanquam in effectu productò à potentia obedientiali, v.g. in gratia producta ab aqua, responderet formalitas specialis connotativa, producti, per potentiam obedientialem; ita, ut productioni, ipsa Entitas gratia, productioni autem quæ obedientiali, responderet ipsa entitas, quæ producta obedientialiter.

INSTABIS primò. Ergo potentia obedientialis potest efficere effectus infinitos.

RESPONDETUR. Finitos in infinitum, estque infinita terminativè.

INSTABIS Secundò. Vitalitas in actu secundo supponit vitalitatem in actu primo; ergo & activitas in actu secundo, supponit activitatem in actu primo; ergo etiam non activa in actu primo, non possunt elevari ad agere in actu secundo.

RESPONDETUR. Quod productivitas in actu secundo obedientialis, supponat in actu primo non naturalem, sed obedientialem activitatem. Disparitas etiam, est, supra assignata.

INSTABIS Tertio. Eisdem terminos habebit omnipotentia, quos potentia obedientialis.

RESPONDETUR. Quod non: quia ad Omnipotentiam spectat omnia posse, non omnia autem potest potentia Obedientialis; de quo autem verificatur aliquid non posse, de illo negatur omnia posse, nihil autem seipsum potest producere primò, adeoque verificabitur aliquid non posse. Rursus cum agere obedientialiter, sit agere tanquam instrumentum omnipotentia, non mirum videri debet, quòd latè pateat, cum tantum, quantum illa stringitur, hoc ipso stringatur omnipotentia, quæ redigitur per illam restrictionem, ad paucipotentiam.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur reliqua Argumenta.

AD negandam universalitatem potentie obedientialis assumpsit hoc principium Esparza, hic q. 21. Quod non sit possibilis virtus aliqua activa, quæ non possit reduci connaturaliter in actum secundum; *hinc*

OBJICIT Primò. Frustra est potentia, quæ non reducitur ad actum; docetque Philosoph. 1. de Cælo in fine. Si autem virtus aliqua ex sua natura non reduceretur ad actum, daretur virtus aliqua activa, quæ ex sua natura esset frustra; ergo non est possibilis.

RESPONDETUR. Majorem posse procedere, vel de causis necessariis, vel de causis liberis; si procedat de causis necessariis, vera est, nonnisi tunc, quando causa necessaria habet omnia prærequisita & comprincipia ad agendum; si enim tunc non ageret, frustra esset; quia non esset quod est; non esset enim causa necessaria, hoc est, positis prærequisitis ad agendum activa, siquidem illis positis non ageret. Et hoc sensu verificatur, etiam de potentia obedientiali frustra illam fore, si posita elevatione non ageret: indubiè enim agit; sed de iisdem causis necessariis non est vera, hoc sensu, quòd frustra esset, casu, quo non reduceretur in actum; non positis prærequisitis, si inter prærequisita, sit inde-